

правильно оцінювати ступінь, напрямок і причини відхилення кінцевих результатів педагогічної діяльності від її запланованих цілей.

При формуванні інформаційної компетентності необхідне широке використання аналізу таблиць, схем, діаграм, графіків; різних джерел інформації: підручників, посібників, довідників, наукових журналів, мережі Інтернет; складання етапів різного роду проектів, схем, узагальнювати одержані дані досліджень, залучаючи здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності.

Процес формування інформаційно-комунікаційних компетентностей повинен створюватися на такій дидактичній основі: по-перше, комплексне використання комп'ютерної техніки, що повинно відбуватися на всіх етапах освітнього процесу.

У сучасних умовах у освітніх закладах інформаційно-комунікаційні компетентності дуже важливо формувати у системі особистісно-інформаційного навчання здобувачів вищої освіти, враховуючи індивідуальні особливості їх і створювати необхідні умови для розвитку.

Основними методичними аспектами при організації навчального процесу повинна бути мотивація до навчання, послідовний його характер за рахунок використання різного роду наочних електронних посібників, розвиток мислення, його різних видів; практичне застосування комп'ютерної техніки при обробці різного роду досліджень; формування у здобувачів освіти всіх видів компетентностей (інформаційна, комунікативна, соціально мовленнєва, компетентність продуктивної творчої діяльності, інтелектуальна та ін..)

Таким чином, обов'язковою умовою формування інформаційно-комунікативної компетентності при підготовці фахівців технологічної освіти є вивчення сучасних методів і засобів навчання, активне їх впровадження та використання набутих знань, умінь та навичок у практичній діяльності.

## **НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

***Мартиненко О. Г.***

*здобувач третього (освітнього наукового) рівня вищої освіти кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*

Один із найважливіших напрямків інформатизації освіти та суспільства стали інформаційно-комунікаційні технології у процесі навчання та виховання, в керівництві начально-виховним процесом. Вчені довели, що інформаційно –

комунікаційні технології доцільно застосовувати при вивченні різних дисциплін, при цьому вони постають як нові засоби інтерактивного проведення лекцій чи уроку.

Інформаційно-комунікаційні технології відіграють велику роль в навчанні. Впровадивши в педагогічну діяльність інформаційні технології, а саме як метод проектів, дослідницьку роботу, інтеграційні процеси, інтерактивні форми роботи, підвищується і заохочується інтерес до вивчення дисципліни. Застосовуючи інформаційні форми та методи у навчанні вчитель дає учням можливість удосконалювати свої знання, вміння та навички, а саме розвивати та удосконалювати взаємодію з однолітками.

Розглядаючи можливості навчання при вивченні інформаційно-комунікаційних технологій, необхідно враховувати спектр засобів ІКТ. Найчастіше їх класифікують за способами їх застосування. Так, Роберт І.В.[2] пропонує наступну класифікацію засобів ІКТ за способом використання в діяльності вчителя:

- використання як засіб навчання, що удосконалює процес викладання;
- інструмент пізнання навколишньої дійсності і самопізнання;
- засіб розвитку особистості студента;
- об'єкт вивчення в рамках освоєння курсу інформатики;
- засіб інформаційно-методичного забезпечення і керування навчально-виховним процесом;
- засоби комунікацій;
- засіб автоматизації процесів обробки результатів експерименту та управління;
- засіб автоматизації процесів контролю, корекції, результатів навчальної діяльності, тестування і психодіагностики;
- засіб організації інтелектуального дозвілля.

Під формами ІКТ ми трактуємо програмно-апаратні засоби та пристрої, що працюють на базі мікропроцесорної, обчислювальної техніки, а також сучасні засоби та системи інформаційного обміну, які забезпечують операції зі збирання, продукування, накопичення, зберігання, обробки, передачі інформації. Багато вчених досліджували діяльність людини, пов'язану зі збором, накопиченням, обробкою та використанням інформації як інформаційну хвилю. Ми визначимо інформаційну хвилю як діяльність особи, об'єктом якої є інформаційний ресурс. Види інформаційної хвилі інваріантні конкретні предметним галузям. Способи організації пошуку навчальної інформації, інформаційної взаємодії комп'ютерних мереж, обробки інформації за допомогою програмних засобів навчального призначення залежати від

спеціальності вчителя. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчання розширяє кругозір учня, формує елементарні навички використання мережі Інтернет, сприяє покращенню стосунків роботи між учителем і учнем, покращує особисті зв'язки в колективі

Для цього після пояснення певного інформаційного блоку ми пропонуємо учням невеликі завдання, щоб вони самі знайшли певне рішення. Через короткий проміжок часу, протягом якого ми можемо спостерігати за роботою кожного учня, демонструється слайд з еталоном рішення. Учні самостійно порівнюють отримані результати з тими, які виводяться на екран і виправляють свої помилки; за результатами суцільного оцінювання рівня розуміння студентами розглянутого матеріалу, можна внести певні корективи у процес проведення лекції: знову повернутися до складних питань або скоротити їх пояснення, якщо учні їх розуміють.

Інтеграція уроку з комп'ютером дозволяє вчителю перенести частину своєї роботи на комп'ютер, що робить процес навчання більш цікавим, різноманітним та інтенсивним. Цей метод найбільш припадає до вподоби учням і вчителям, він допомагає краще оцінити здібності, знання та навички дитини, отримати їх, сподівається на пошук нетрадиційних форм, методів навчання, пошуку нових, стимулює її до професійного зростання та більш повне оволодіння ІКТ. Використання на уроці комп'ютера, а точніше текстів та діагностичних комплексів ІКТ допомагає вчителю за короткий час отримати об'єктивну картину рівня засвоєння знань, умінь і навичок матеріалу та допомогти учневі, якщо він працює у тому напрямку. При цьому є можливість обрати рівень складності завдання для конкретного учня

Засоби ІКТ дозволяють здійснювати взаємодію між викладачем і студентом у діалоговому режимі, що полегшує процес обміну інформацією. На лекційних заняттях програмний матеріал викладається за допомогою мультимедійних презентацій. Для підготовки яких використовується не тільки добре відомий програмний засіб Microsoft PowerPoint, але й спеціалізовані редактори Macromedia Flash, Picasa, Photodex ProShow та інші. Мультимедійна система надає можливість подавати інформацію не лише у вигляді тексту, а і у вигляді фотографій, анімаційних картинок, аудіо текстів, цифрового відео. Це підвищує ефективність засвоєння інформації на занятті.

У навчально-виховному процесі комп'ютери використовуються за такими основними напрямками:

— засіб індивідуалізації навчання. Під час індивідуальної роботи учнів за комп'ютером досягаються значні успіхи у засвоєнні матеріалу. Комп'ютер здатен фіксувати всі етапи роботи учня і оцінювати їх. Вчитель же будь-коли

може проаналізувати його дії;

– потужне джерело додаткової інформації. За допомогою ПК можна отримувати величезну кількість інформації, яку можна використати в навчальному процесі. Але потрібно пам'ятати, що комп'ютер не повинен замінювати підручники, книги та інші джерела інформації;

– потужний засіб творчої діяльності учня. Використання методу проектів дає можливість творчої роботи як кожного учня окремо так і групи учнів;

– засіб оцінювання, обліку та реєстрації знань. Використовуючи тестові програми можна досить ефективно оцінити знання учнів, при можливості ПК може надати необхідні рекомендації щодо виправлення помилок[1].

Використання ІКТ при навчанні технології сприяє підвищенню ефективності, гармонійному розвитку, всебічному розвитку особистості учнів, розкриття талантів. Суттєво навчання при ІКТ впливає на зміст, форми та методи навчання. Вдалі підібрані форми та методи розвитку при ІКТ забезпечують розвиток творчих здібностей, стимулюють пізнавальну активність, інтелектуальні почуття, емоційну сферу учня та учителя. При цьому підвищується працездатність особистостей, зацікавленість різними видами, що забезпечують їх розвиток. Тому ІКТ мають великі можливості вдосконалення навчально-виховного процесу та підвищення ефективності уроку.

Зараз в Україні йде становлення нової системи освіти, більш сучасної, яке перекладається на ІКТ, тобто перебуває у стані трансформації. Цей процес несе у собі велику зміни в педагогічній діяльності, а також вносить свої корективи учню. Так, з однієї форми навчання, вчитель переходить на більш новішу, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Використання інформаційно-коунікаційних технологій і онлайнових засобів дає можливість задовільнити індивідуальні інформаційні запити кожного студента у навчанні. Дозволяють інтенсифікувати освітній процес, збільшити розуміння та глибину засвоєння знань. Інформаційно-комунікативні технології є чинником розвитку загальних та фахових (спеціальних) компетентностей. У цілому поєднання традиційних методів та засобів навчання з комп'ютерними технологіями підвищує успішність студентів, стимулює розвиток творчого потенціалу та самостійної роботи.

#### **Список використаних джерел**

1. Александров Ю.В. Астрономія: книга для учителя. – Харків: Веста: Видавництво “Ранок”, 2005. –250с

2. Роберт І.В., Самойленко П.І. Інформаційні технології у науці та освіті. - М., 1998. -178 с.